

Giờ nay thay, chính những kẻ không biết xấu hổ lạm dụng đang không ngần rao giảng chân lý, công lý và đùo lừa.

Từ năm 1945, đến năm 1954, người Việt Nam, nhất là miền Bắc và sau đó, từ năm 1975, trong cả nước, không ai có/có/bị giáo dục và lòng tinh thần. Từ hào và bần hay năm ngàn năm văn hiến. Từ hào và tài đánh giặc, hào giặc Tống đồn giặc Minh, giặc Thanh, giặc Chiêm, rải cuối cùng, giặc Pháp và giặc Mông.

Ngoài ra, người Việt Nam còn từ hào và tài trí của mình, bao gồm cả tài văn chương, với những tên tuổi có thể làm lu mờ truyền thống lồng tiếng của thời Tiền Hán và Thành Đô ở bên Trung Quốc.

Từ hào. Lúc nào cũng từ hào. Sách viết về đất nước và con người Việt Nam lúc nào cũng ánh lên vỗ ngực từ hào. Có những điều từ hào có thể có và cũng có không ít những điều chỉ do từ hào.

Trung tướng Trần Phi Hổ, Tư lệnh Quân khu 9 trao danh hiệu Anh hùng LLVTND cho LLVT thành phố Cần Thơ.

Câu nói “ra ngõ gặp anh hùng” hay “nhiều người ngoái quay mông lưng sáng ngày thấy mình là người Việt Nam” đều có lối lặp lại tinh hồn đồn các phong trào truyền thông đùi chúng.

Tuy nhiên, theo tôi, đã đón lúc nên có chính sách giáo dục người Việt Nam với lòng xứng đáng.

Thật ra, nói “theo tôi” là một cách nói hời cung đùa. Rõ ràng, tôi không phải là người đầu tiên và càng không phải là người duy nhất nói lên điều đó.

Trước, từ giữa thập niên 1980, đến tận Văn Thùy đã nhận mình vào nhu cầu giáo dục lòng xứng đáng. Trong cuốn phim tài liệu Chuyện từ tết năm tiếng, Trần Văn Thùy đã so sánh việc giáo dục tại Nhật và tại Việt Nam: Trong khi ở Nhật, đất nước giàu bao và giàu mạnh nhất châu Á, trẻ em luôn được giáo dục là đất nước của hồn rết nghèo tài nguyên và bỗn thua trên mặt đất nharc nhã, thì tại Việt Nam, đất nước giàu có lối sống hồn và nghèo đói nhất trên thế giới,

trẻ em lứa luôn đón giáo dục một cách đầy thao túng: tài nguyên thì giàu có, lô ch sô thì trộc rộ, con người thì anh hùng, tài trí thì vô song, v.v...

Cũng trong thập niên 1980, sau Chuyển thể từ một tí, trong bài “Nhìn từ xa... Tự querc”, nhà thơ Nguyứn Duy cũng nói đến hiện tượng “bồi thao túng”, hồn nha, “người đắc tự hào” của người Việt Nam.

Ông chỉ ra những điều nghịch lý: “xô sô thông minh / sao thot lõm trộc con thot hòc”, “xô sô thot thà sao thot lõm thòi điêm”, “xô sô côn cù / sao thot lõm Lãnh Ông”, “xô sô bao dung / sao thot lõm thòn dân lìa xô”, “xô sô kô cõi ng / sao thot lõm vua / vua mánh - vua lõa - vua chôm - vua chả / vua không ngai - vua choai choai - vua nhò”. Những trên thực tế là nghịch lý: Trong tuyên truyền, lúc nào cũng “hát đong ca”: “Ta là ta mà ta vẫn mê ta”, trong khi đó, trên thực tế, ai cũng biết: “Thôn tõi ng giỗ xèo xèo phi hành mõ / lõi lén thum thõm cõi tim gan”.

Tuy nhiên, xin lưu ý: Trần Văn Thuật và Nguyứn Duy không phải là những người chỉ trích phê phán bịnh thao túng và đất ven đồi như cõi giáo dục lòng xứng đáng.

Ngay từ đầu thế kỷ 20, các nhà nho cấp tiến đã nhận ra điều này. Trong các tác phẩm của mình, có Phan Chu Trinh lõi Phan Bội Châu đều nhận xét về một cái ngu và cái hèn của người Việt Nam. Hãy thử đọc lời đồn văn này của Phan Chu Trinh: “Nhân dân nước Nam bây giờ, ngu xuẩn nhát trâu nhát ngựa, tha hồ cho người riêng trói, cho người đánh đập, có mỉng mà không dám kêu, ghen chét mà không dám than thở.” (Trích theo Đặng Thai Mai, Văn học cách mạng Việt Nam đầu thế kỷ 20, nxb Văn Học, Hà Nội, 1974, tr. 85).

Việt Nam hiện nay là một quốc gia đặc lõi. Tuy nhiên, trên rất nhiều phương diện, so với một bịnh chung của thế giới cũng như với chính tiềm năng và tiềm lực mà chúng ta có, có rất nhiều điều khi chúng ta phải xứng đáng.

Còn xứng đáng với trình độ phát triển của Việt Nam hiện nay vẫn rất thấp không những so với thế giới mà còn so với các quốc gia láng giềng của chúng ta ở châu Á.

Còn xứng đáng với khoáng cách giàu nghèo phi lý và bất nhẫn giữa thành thị và nông thôn, giữa cán bộ và người lao động bình thường không có quyền thành phố và thành nông thôn.

Còn xứng đáng với tinh thần vô kinh lừa đảo, tham chí, rất kém văn hóa nhan nhản kh López nói, từ công ty số một ngoài đồng phái, từ cách làm việc đòn cách đi lõi.

Còn xứng đáng với hành vi hành cõi và nôn tham nhũng mõi cõi.

Còn xứng đáng với những cách hành xử cõi và nhẫn nhục quyến: nhu nhược đòn vui nhộn ngoài, đòn biếm vui Trung Quốc, nhẫn nhục tài và tàn bạo ngay vui nhộn người tha thiết nhất đòn vui chung quyển và sự toàn vẹn cõi và Việt Nam.

Theo tôi, không ch̘ng x̑ u h̑ nên đ̘c xem là m̘t đ̘c h̑nh cʼn thi̘t nh̘t hi̘n nay.

Trong ch̘ng m̘c nào đó, có th̘ nói, ng̘i Vȋt Nam hi̘n nay nên đ̘c chia thành hai lo̘i:
Lo̘i bi̘t x̑ u h̑ và lo̘i không bi̘t x̑ u h̑.
Gi̘n thay, chính nh̘ng k̘l kh̘ng bi̘t x̑ u h̑ & y l̘i đang kh̘ng ng̘ng rao gi̘ng ch̘n lý, công
lý và đ̘o lý.